

Na temelju članka 71. Zakona o zaštiti životinja (Narodne novine 102/17 i 32/19) i članka 41. točke 34. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/20, 3/21, 11/21 - pročišćeni tekst i 16/22), Gradska skupština Grada Zagreba, na ____ sjednici, _____ 2023., donijela je

PROGRAM KONTROLE POPULACIJE NAPUŠTENIH PASA U GRADU ZAGREBU

I. UVOD

Program kontrole populacije napuštenih pasa u Gradu Zagrebu (u daljnjem tekstu: Program) donosi se uzimajući u obzir prijedlog Koordinacijske radne skupine za zaštitu životinja na području Grada Zagreba, te sukladno preporukama za kontrolu populacije pasa lualica Svjetske organizacije za zdravlje životinja (OIE). Program se temelji na općim načelima zaštite i postupanja s napuštenim psima, što uključuje primjeren smještaj, veterinarsku skrb, prevenciju od bolesti, obazrivo postupanje sa životinjama i hranidbu životinja, a osobito razvijanje svijesti javnosti, osobito mladih, o zaštiti životinja, označavanju pasa i kontroli razmnožavanja pasa.

Napušteni pas je pas kojeg je vlasnik svjesno napustio, kao i pas kojeg je vlasnik napustio zbog više sile kao što su bolest, smrt ili gubitak slobode te pas kojeg se vlasnik svjesno odrekao. Takvi psi izloženi su nekontroliranom lutanju, bolestima, zapuštenosti, mogu izazvati prometne nesreće i stradati u njima, a nekastrirani psi stalan su izvor povećanja populacije napuštenih životinja.

Napuštene pse na području Grada Zagreba zbrinjava Sklonište za nezbrinute životinje Grada Zagreba, Franjčevićeva 43, Dumovec (dalje u tekstu: Gradsko sklonište) koje djeluje u sklopu Ustanove Zoološki vrt grada Zagreba čiji je osnivač Grad Zagreb, a u Gradskom skloništu u prosjeku se godišnje zbrine oko 600 do 800 napuštenih pasa. Udruge za zaštitu životinja također zbrinjavaju pse s područja grada Zagreba i godišnje zbrinu oko 300 do 400 pasa.

II. CILJEVI PROGRAMA

Program se donosi sa svrhom sprječavanja i smanjenja nastanka populacije napuštenih pasa. Prilikom provedbe Programa nužno je osigurati dobrobit životinja, a mjere utvrđene Programom provoditi bez uzrokovanja patnje životinjama.

Glavni uzroci pojave nezbrinjavanja i napuštanja pasa su: neoznačeni psi, neprovedba kontrole razmnožavanja kao i nekontrolirano umnažanje mladunčadi pasa koja se ne zbrinjavaju, a sve zbog nedosljedne primjene Zakona o zaštiti životinja (Narodne novine 102/17 i 32/19).

Ciljevi provedbe Programa su:

1. smanjenje broja napuštenih pasa na javnim površinama Grada Zagreba
2. smanjenje rizika od zoonoza i drugih za zdravlje opasnih čimbenika
3. promicanje udomljavanja napuštenih pasa u Gradu Zagrebu
4. promicanje odgovornog vlasništva pasa
5. praćenje provedbe kontrole razmnožavanja svih pasa
6. podizanje svijesti građana o zaštiti životinja
7. praćenje provedbe označavanja pasa

III. DIONICI U PROVEDBI PROGRAMA

U provedbi Programa sudjeluju u okviru svojih nadležnosti Grad Zagreb, veterinarske organizacije i veterinarska praksa, veterinarska inspekcija državnog inspektorata, udruge za zaštitu životinja i posjednici pasa.

1. Grad Zagreb:

- osnivač je Gradskog skloništa za nezbrinute životinje, financira i prati rad Gradskog skloništa,

- propisuje način postupanja s napuštenim i izgubljenim životinjama Odlukom o uvjetima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja s napuštenim i izgubljenim životinjama i divljim životinjama (Službeni glasnik Grada Zagreba 28/18 – dalje u tekstu: Odluka)
- propisuje trajnu sterilizaciju napuštenih ili izgubljenih pasa kao obavezan način kontrole razmnožavanja pasa sukladno Zakonu o zaštiti životinja
- vodi evidenciju vlasnika nesteriliziranih pasa i mačaka,
- osnivač je Koordinacijske radne skupine za zaštitu životinja na području Grada Zagreba, te osigurava prostor, tehničku podršku i opremu za rad iste,
- razvija svijest osobito mladih o zaštiti životinja,
- financira programe i projekte udruga iz područja zaštite životinja sa ciljem smanjenja broja napuštenih i izgubljenih kućnih ljubimaca, zaštite života, zdravlja i dobrobiti životinja, te osiguranje skrbi o životinjama, osobito napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima,
- osigurava nadzor provedbe obaveznog označavanja pasa određenog Zakonom o zaštiti životinja, kod posjednika pasa čiji psi nisu upisani u Upisnik kućnih ljubimaca,
- provjerava jesu li informacije o napuštenim i izgubljenim psima na njegovu području pravovremeno i potpuno objavljene u Jedinstvenom informacijskom centru za napuštene i izgubljene životinje.

Gradsko sklonište obavlja djelatnost temeljem Rješenja Ministarstva poljoprivrede i dužno je poslovati u skladu s Pravilnikom o uvjetima kojima moraju udovoljavati skloništa za životinje (Narodne novine 99/19 i 8/21). Gradsko sklonište sukladno Zakonu o zaštiti životinja obavlja sljedeće poslove:

1. prima prijave o napuštenim i izgubljenim životinjama
2. organizira sakupljanje i prijevoz izgubljenih i napuštenih životinja do skloništa
3. osigurava smještaj izgubljenih, napuštenih životinja i privremeno oduzetih životinja,
4. osigurava veterinarsko-zdravstvenu zaštitu životinja
5. osigurava označavanje pronađenih neoznačenih pasa
6. osigurava trajnu sterilizaciju pronađenih neoznačenih pasa
7. nastoji udomiti napuštene pse
8. vodi evidencije o napuštenim psima i njihovu udomljavanju putem jedinstvenog informacijskog centra za napuštene i izgubljene životinje
9. vodi evidenciju posjednika pasa kojima je Gradsko sklonište povjerilo pse na čuvanje.

Komunalno redarstvo Grada Zagreba provodi nadzor nad Odlukom i ovlašteno je:

- pregledati isprave na temelju kojih se može utvrditi identitet posjednika pasa i drugih osoba nazočnih nadzoru,
- ući u prostore/prostorije u kojima se drže kućni ljubimci,
- uzimati izjave posjednika pasa i drugih osoba,
- zatražiti od posjednika pasa podatke i dokumentaciju,
- prikupljati dokaze na vizualni i drugi odgovarajući način,
- očitati identifikacijsku oznaku životinje
- rješenjem narediti pravnim osobama, fizičkim osobama obrtnicima i drugim fizičkim osobama radnje u svrhu pridržavanja odredbi Odluke,
- naplatiti novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja,
- izdati obvezni prekršajni nalog,
- provoditi nadzor obaveznog označavanja pasa određenog Zakonom o zaštiti životinja, kod posjednika pasa čiji psi nisu upisani u upisnik kućnih ljubimaca.

Komunalno redarstvo Grada Zagreba ima posebno ustrojen Odsjek za nadzor držanja i postupanja sa životinjama, a po prijavama građana neposrednim nadzorom provjerava prijavljeno, te potom postupi sukladno odredbama navedene Odluke u smislu provođenja određenih mjera koje su u njihovoj izravnoj nadležnosti.

Komunalno redarstvo sve uočene nepravilnosti prema odredbama Zakona o zaštiti životinja, prijavljuje nadležnom tijelu - veterinarskoj inspekciji Državnog inspektorata.

Komunalno redarstvo provodi kontinuirani nadzor provedbe označavanja pasa obilaskom kućanstava kako bi se provjerilo jesu li svi psi propisno označeni.

Koordinacijska radna skupina za zaštitu životinja na području Grada Zagreba ima zadaću koordinacije u primjeni propisa iz područja zaštite životinja, razvoja dobre prakse, a u svrhu zaštite zdravlja i dobrobiti životinja, povećanjem svijesti javnosti i posjednika pasa o odgovornom posjedovanju životinja što uključuje:

- praćenje problematike zbrinjavanja napuštenih životinja na području Grada Zagreba te donošenje mjera za smanjenje broja napuštenih pasa,
- poticanje označavanja životinja za koje ne postoji obveza označavanja,
- razvoj smjernica dobre prakse o primjerenom smještaju i skrbi za životinje,
- poticanje kontrole razmnožavanja kućnih ljubimaca, osobito pasa i mačaka,
- razvoj smjernica dobre prakse povezano s radom skloništa,
- poticanje udomljavanja pasa iz skloništa,
- edukativno djelovanje o potrebi zaštite životinja i odgovornom posjedovanju životinja, (označavanje životinja, cijepljenje protiv bjesnoće, smještaj životinja i skrb za životinje, kontrola razmnožavanja životinja, zabrana napuštanja životinja),
- praćenje rada skloništa povezano s oglašavanjem životinja za udomljavanje,
- provođenje mjera za osiguranje zdravlja i dobrobiti životinja te vođenje propisanih evidencija,
- predlaganje i sudjelovanje u izradi uvjeta za držanje kućnih ljubimaca,
- unapređenje zaštite životinja, ovisno o problemima i interesima Grada Zagreba,
- predlaganje gradonačelniku Grada Zagreba mjera za smanjenje broja napuštenih životinja na području Grada Zagreba.

2. Veterinarske organizacije i veterinarska praksa provode mjere označavanja pasa sukladno Zakonu o zdravlju životinja (Narodne novine 152/22) kao i mjere propisane godišnjim naredbama o mjerama zaštite životinja od zaraznih i nametničkih bolesti, informiraju posjednike pasa o svim njihovim zakonskim dužnostima prema životinjama, te izvještavaju nadležnu veterinarsku inspekciju o nalazima i saznanjima o životinjama sukladno svojim zakonskim obvezama.

3. Veterinarski inspektori Državnog inspektorata provode inspekcijski nadzor sukladno Zakonu o zaštiti životinja i Zakonu o zdravlju životinja u okviru svoje stvarne nadležnosti. Po utvrđivanju napuštanja mladunčadi vlastitog kućnog ljubimca vlasniku mogu odrediti mjeru trajne sterilizacije kućnog ljubimca, a na trošak vlasnika.

4. Udruge za zaštitu životinja podižu svijest javnosti o odgovornom držanju pasa, kao i o nužnosti kontrole populacije napuštenih pasa i sudjeluju aktivno u provođenju programa zaštite životinja, kontrole populacije pasa i udomljavanja nezbrinutih životinja.

5. Posjednici pasa dužni su osigurati označavanje psa sukladno Zakonu o zdravlju životinja, dužni su kontrolirati razmnožavanje pasa pod svojim nadzorom i zbrinjavati štenad, ne smiju napustiti psa, svi uzgajivači dužni su biti registrirani pri nadležnom tijelu Ministarstva poljoprivrede u skladu sa Zakonom o zaštiti životinja. Posjednici nesteriliziranih pasa obvezni su prijaviti svoje pse radi evidentiranja gradskom upravnom tijelu nadležnom za zaštitu životinja.

IV. MJERE I AKTIVNOSTI ZA PROVOĐENJE PROGRAMA

1. Procjena postojećeg broja napuštenih pasa i njihova rasprostranjenost

Procjenu broja napuštenih pasa potrebno je izvršiti kako bi se lakše upravljalo populacijom napuštenih pasa i kontrolirale zoonoze, a procjenjuje se na osnovu broja životinja uočenih na određenom području, odnosno kroz analizu podataka o području na kojem je služba za hvatanje životinja Gradskog skloništa postupala po dojavama građana i službi, te zbrinula psa s prijavljenog područja. Analizom podataka uočenih i zbrinutih pasa po određenim područjima grada (naseljima) nakon određenog vremena dat će indikacije u kretanju populacije napuštenih pasa. Pri procjeni broja napuštenih pasa mogu se koristiti i podaci iz Središnjeg upisnika pasa i podaci veterinarskih organizacija, kao i udruga za zaštitu životinja.

2. Edukacija građana o odgovornom vlasništvu pasa

Edukacija o odgovornom posjedovanju pasa obuhvaća informacije o izboru odgovarajućeg psa i osiguravanje zdravlja i dobrobiti, što uključuje označavanje i upisivanje u Upisnik kućnih ljubimaca (Lysacan), socijalizaciju i obuku, sprečavanje bolesti i kontrolu razmnožavanja.

Edukacijom o odgovornom posjedovanju pasa nastoji se potaknuti odgovorno ponašanje prema psima i spriječiti njihovo napuštanje od strane posjednika pasa.

U tu svrhu mogu se provoditi:

- redovito tiskanje i distribucija letaka po svim kućanstvima o zakonskim obavezama posjednika pasa,
- postavljanje *jumbo* drugih plakata s edukativnim sadržajem, upozorenjima i informiranjem o zakonskim obavezama posjednika pasa,
- javne medijske objave o udomljavanju te zakonskoj obavezi označavanja pasa mikročipom, kontroli razmnožavanja i o drugim obavezama posjednika pasa u cilju podizanja svijesti javnosti.

3. Edukacija učenika kroz školske programe

- programi i projekti udruga za zaštitu životinja za edukaciju učenika u osnovnim školama o odgovornom ponašanju s životinjama i poticanju udomljavanja nezbrinutih životinja,
- programi Gradskog skloništa za vrtićku djecu i djecu u osnovnim školama kroz radionice i posjet skloništu, edukacija o ulozi skloništa, ponašanju s životinjama, držanju pasa, udomljavanju nezbrinutih pasa,
- program edukacije „Volim te, voli me“ Grada Zagreba koji se provodi u osnovnim školama Grada Zagreba o odnosu prema kućnim ljubimcima i zaštiti životinja.

4. Poticanje suradnje s udrugama za zaštitu životinja, uzgajivačima, veterinarskim organizacijama i drugim zainteresiranim tijelima i organizacijama

- poticati zajedničku suradnju: udruga za zaštitu životinja, veterinarskih organizacija, gradskih upravnih tijela, Koordinacijske radne skupine za zaštitu životinja na području Grada Zagreba i državnih inspekcijskih tijela, koje bi zajedničkim akcijama i djelovanjem provodile zakonsku mjeru kontrole obveznog označavanja pasa, a uz prethodnu najavu građanima preko sredstava javnog informiranja, a što bi istovremeno bila i edukacija građana, sadašnjih i novih posjednika pasa,
- poticati suradnju komunalnog redarstva i veterinarskih organizacija u zajedničkom informiranju posjednika pasa koji su korisnici usluga veterinarskih organizacija na području Grada Zagreba o prednostima kastracije pasa, kao i o obvezi vlasnika za upis nesteriliziranih pasa u Evidenciju vlasnika nesteriliziranih pasa Grada Zagreba,
- poticati suradnju veterinarske inspekcije s Hrvatskim kinološkim savezom s mogućom periodičnom provjerom registriranih uzgoja kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji, kao i rješenja o registraciji uzgoja koje donosi nadležno tijelo, sukladno Zakonu o zaštiti životinja,
- financirati programe i projekte udruga za zaštitu životinja za unaprjeđenje zaštite i zbrinjavanja napuštenih pasa u Gradu Zagrebu, kao i subvencioniranje programa kastracije udomljenih životinja.

5. Poticanje posjednika pasa na odgovornost s ciljem smanjenja broja napuštenih pasa kroz edukacije, informiranje i manifestacije

- zajedničke aktivnosti Gradskog skloništa, gradskog upravnog tijela nadležnog za zaštitu životinja i udruga za zaštitu životinja usmjerene prema unaprjeđenju udomljavanja pasa, problematici napuštenih pasa, njihovoj zaštiti i dobrobiti, kao i podizanja svijesti o odgovornom skrbništvu i zaštiti životinja kao što su:
- javne tribine, manifestacije i akcije udomljavanja životinja (Međunarodni dan zaštite životinja, akcija Ispraznimo sklonište, Revija pasa, Udomljavanje je fora),
- objava dostupnih pasa za udomljavanje na web stranici Gradskog skloništa, s isticanjem prednosti udomljavanja kao što su savjetodavna i stručna medicinska potpora novim vlasnicima udomljenih pasa,
- javne medijske objave i objave preko društvenih mreža o udomljavanju i zakonskoj obavezi označavanja pasa, kontroli razmnožavanja i o drugim obavezama posjednika pasa u cilju podizanja svijesti javnosti,
- promoviranje rada i javna prisutnost Gradskog skloništa i na drugim netematskim manifestacijama i prigodama u organizaciji Grada Zagreba s ciljem povećanja medijske vidljivosti Gradskog skloništa s ciljem povećanog udomljavanja pasa,
- promocije pasa koji čekaju udomljavanje,
- isticanje prednosti udomljavanja pasa iz skloništa: cijepljen, propisno označen i trajno steriliziran,
- poticanje volontiranja u skloništu.

6. Unaprjeđenje rada komunalnog redarstva Grada Zagreba

- unaprijediti rad komunalnog redarstva Grada Zagreba kontinuiranim osposobljavanjem i usavršavanjem komunalnih redara koji nadziru Odluku, te nabavom čitača identifikacijske oznake pasa za svakog komunalnog redara kao osnovnog sredstva za rad, s ciljem učinkovitog i kontinuiranog nadzora označavanja pasa
- unaprijediti rad Odsjeka za nadzor držanja i postupanja sa životinjama povećanjem broja zaposlenih i broja vozila.

7. Subvencioniranje trajne sterilizacije vlasničkih pasa

- potpuno ili djelomično subvencionirati trajnu sterilizaciju vlasničkih pasa.

8. Poticanje kontrole razmnožavanja

- poticati kontrolu razmnožavanja pasa u skladu sa Zakonom o zaštiti životinja
- praćenje rada Gradskog skloništa kome je Grad Zagreb osnivač, sukladno zakonskim propisima
- promicanje trajne sterilizacije pasa i odgovornog vlasništva
- praćenje vođenja evidencije nesteriliziranih pasa u Gradu Zagrebu.

Provedba mjera i aktivnosti ovisit će o stanju populacije napuštenih pasa na području Grada Zagreba, te osiguranim proračunskim sredstvima za tekuću godinu.

V. PRAĆENJE I OCJENA PROGRAMA KONTROLE POPULACIJE NAPUŠTENIH PASA

Radi uvida u proces uspostave kontrole populacije napuštenih pasa, izrađivat će se godišnji izvještaj u kojem se prikazuje stanje populacije napuštenih pasa, rezultati mjera i njihova učinkovitost.

U izvještajima se mogu utvrđivati specifični problemi i okolnosti koji su uočeni u procesu uspostave kontrole populacije napuštenih pasa. Izvještaji olakšavaju praćenje stanja na terenu i prijenos informacija između dionika procesa uspostavljanja kontrole populacije napuštenih pasa te učinkovitije pronalaženje rješenja za postojeće probleme.

Gradsko sklonište u suradnji s gradskim upravnim tijelom nadležnim za zaštitu životinja će pratiti kretanje populacije napuštenih pasa na području Grada Zagreba, odnosno pratiti ovaj program, a dijelovi programa koje treba pratiti i ocjenjivati su:

- a) veličina populacije napuštenih pasa,
- b) dobrobit napuštenih pasa,
- c) kontrola zaraznih bolesti (zoonoza) -informacije iz Gradskog skloništa,
- d) odgovorno posjedovanja pasa s smanjenjem broja napuštanja,
- e) prikupljanje informacija u svrhu praćenja i ocjenjivanja populacije (od Gradskog skloništa, udruga za zaštitu životinja i veterinarskih organizacija).

VI. Ovaj će program biti dostavljen Ministarstvu poljoprivrede na procjenu.

VII. Ovaj će program biti objavljen u Službenom glasniku Grada Zagreba.

KLASA:
URBROJ:

Zagreb, **PREDSJEDNIK**
GRADSKE SKUPŠTINE

Joško Klisović